

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теорії та історії світової літератури

КУРСОВА РОБОТА

з історії зарубіжної літератури

на тему: “Інтермедіальний зв’язок літератури і музики в творчості Т. Моррісон”

Студентки 3 курсу групи СОа 15-21

спеціальності 014 Середня освіта

спеціалізації 014.021 Англійська мова і література,

освітньо-професійної програми

Іноземні мови та літератури,

методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури

(англійська мова і друга західноєвропейська мова)

Іванової Анастасії Андріївни

Керівник: викладач Помилуйко-Недашківська Галина Олександрівна

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ЄКТС _____

Члени комісії _____

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

м. Київ – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРІЯ ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ	5
1.1 Інтермедіальність у мистецтві	5
1.2 Метод інтермедіального аналізу	8
РОЗДІЛ II. ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ АСПЕКТ РОМАНУ Т. МОРРИСОН “ПІСНЯ СОЛОМОНА”	11
2.1. Роль музики в афро-американській літературі XX ст.	11
2.2. Музикальні мотиви в романі Т. Моррісон "Пісня Соломона"	14
Висновок	16
Резюме	18
Список літератури	20

ВСТУП

У сучасному літературному ландшафті інтермедіальний зв'язок між літературою та музикою стає цікавою та актуальною сферою дослідження. Метою курсової роботи є заглиблення в тонкощі цього зв'язку у творчості Тоні Моррісон, пояснюючи те, як музика впливає на її літературні твори та збагачує їх.

Вивчення інтермедіальності між літературою та музикою є надзвичайно важливим у наш час завдяки здатності поглиблювати наше розуміння художнього вираження та культурного значення. У творах Моррісон поєднання літературних і музичних елементів заохочує до глибокого розуміння тем ідентичності та історії, що робить цю тему актуальною для літературознавчого аналізу.

Дослідження взаємодії літератури та музики у творчості Моррісон має значну наукову цінність, оскільки робить внесок в розширення поняття інтертекстуальності та перетину мистецтв. Це дослідження не лише поглиблює розуміння творчості Моррісон, але й пропонує нові перспективи щодо взаємозв'язку між різними формами художнього вираження.

Комплексне дослідження, присвячене використанню Тоні Моррісон музичних мотивів і структур, є відносно малодослідженим і потребує подальшого вивчення.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати інтермедіальність у мистецтві
2. Дослідити метод інтермедіального аналізу
3. Визначити роль музики в афро-американській літературі ХХ ст.

4. Проаналізувати музикальні мотиви в романі Т. Моррісон «Пісня Соломона»

У дослідженні будуть використані методи літературного аналізу, а також теорії інтертекстуальності та музикознавства для вивчення інтермедіальних зв'язків у творчості Моррісон.

РОЗДІЛ I. ТЕОРІЯ ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ

1.1. Інтермедіальність у мистецтві

Поняття інтермедіальності означає динамічний взаємозв'язок і взаємодію між різними видами мистецтва, такими як література, музика, візуальне мистецтво, кіно тощо. Надалі мова буде йти саме про інтермедіальність між літературою та музикою, і на тому, як ці два різні види мистецтва зближуються та впливають один на одного в рамках творчого процесу. Цей підрозділ має на меті надати комплексне розуміння теорії інтермедіальності в контексті літератури та музики.

Інтермедіальність кидає виклик традиційним межам, наголошуючи на взаємозв'язку та взаємовпливі мистецьких форм. Вона припускає, що жоден вид мистецтва не існує ізольовано, а вступає в діалог з іншими видами для створення гібридних та багатогранних форм вираження. За словами Вернера Вольфа, інтермедіальність охоплює "складні взаємини між різними медіа", де "певний медіум може виступати як елемент, тема чи техніка в іншому медіумі". У літературі та музиці інтермедіальність передбачає інтеграцію музичних елементів (наприклад, ритму, тону, тематичних мотивів) у літературні тексти, розмиваючи різницю між вербальними та невербальними способами вираження.

Існують певні теоретичні підходи. Перший з них – інтертекстуальність. Інтермедіальність часто перетинається з поняттям інтертекстуальності, популяризованим Юлією Крістевою та Роланом Бартом. Інтертекстуальність підкреслює взаємопов'язаність текстів, припускаючи, що кожен текст є продуктом попередніх текстів і культурних аспектів. У контексті літератури та музики інтертекстуальність досліджує, як музичні мотиви та теми резонують з літературними наративами, збагачуючи текстові значення та інтерпретації.

Наступний підхід – наративне музикознавство, що вивчає наративний потенціал музики та її здатність передавати сенс і емоції. Цей підхід досліджує, як музика функціонує як наративний засіб у літературних текстах, посилюючи розвиток сюжету, глибину персонажів і тематичний резонанс. Наративне музикознавство розглядає музику не просто як акомпанемент, а як невід'ємний компонент розповіді.

До того ж, існує теорія семіотики звуку, заснована на роботах Ролана Барта та Михайла Бахтіна, що досліджує символічні та комунікативні аспекти слухового досвіду. У літературі та музиці семіотика звуку досліджує, як музичні елементи передають символічні значення та викликають емоційні реакції, сприяючи загальному естетичному сприйняттю тексту.

Література використовує різні інтермедіальні стратегії для інтеграції музичних елементів у наративні структури. Наприклад, письменники використовують мову, щоб сформувані музичні якості, такі як ритм, мелодія та гармонія, створюючи поетичний сплав вербальної та слухової естетики. Прикладом цього прийому є тексти, в яких ритмічний малюнок прози імітує музичні композиції.

Автори включають повторювані музичні мотиви або теми в оповідь, встановлюючи символічні зв'язки між літературними та музичними елементами. Ці мотиви слугують лейтмотивами, які повторюються в тексті, збагачуючи тематичний розвиток і зв'язність оповіді.

Літературні тексти часто пропонують читачам інтерпретувати персонажів, події чи емоції за допомогою музичних аналогій, заохочуючи мультисенсорне залучення до наративу. Таке інтерпретаційне обрамлення підкреслює

інтермедіальний зв'язок між літературою та музикою, запрошуючи читачів відчувати те, що вони читають.

Так само, музика може інтегрувати літературні елементи. Композитори використовують літературні сюжети або теми як натхнення для музичних композицій, перекладаючи текстові оповіді у звукові вирази. Така музика розмиває межі між літературою та музикою, перетворюючи літературні мотиви на музичні жести.

Крім того, існують оперні адаптації. Опера адаптує літературні тексти до музичних вистав, поєднуючи усне слово з вокальною та інструментальною музикою, щоб передати сюжетні лінії та розвиток персонажів. Ця інтермедіальна форма оповіді є прикладом синтезу літературної та музичної естетики.

Отже, інтермедіальність у літературі та музиці підкреслює взаємозв'язок і взаємозбагачення мистецьких форм. Цей підрозділ надає теоретичне підґрунтя для розуміння того, як література і музика зближуються через інтермедіальні взаємодії і створюють симбіотичний зв'язок між вербальними і невербальними способами вираження у творчих контекстах. Розглядаючи ключові теоретичні підходи та інтермедіальні стратегії можна глибше усвідомити наративний потенціал та естетичну складність, притаманну взаємодії між літературою та музикою.

1.2. Метод інтермедіального аналізу

Інтермедіальний аналіз у літературі передбачає вивчення того, як різні види мистецтва взаємодіють і впливають одне на одного в межах певного тексту чи культурного контексту. Цей метод досліджує, як літературні твори включають елементи з інших видів мистецтва, таких як музика, візуальне мистецтво чи кіно, для створення міждисциплінарних висловлювань. У цьому розділі буде заглиблення в суть інтермедіального аналізу, його складові та значення в літературознавстві.

Інтермедіа охоплюють різноманітні форми мистецтва, такі як:

- комікси,
- плакати,
- візуальна поезія,
- візуальна музика,
- відео,
- комп'ютерна анімація,
- театр

Дослідження літератури у контексті синтезу мистецтв сприяє кращому розумінню ціннісного і рецептивного потенціалу прочитаних творів, привертає увагу до їхньої поетики, розкриває можливості діалогу письменника з літературною традицією, його участь у суспільних та естетичних дискусіях свого часу і вплив на свідомість і смаки наступних поколінь.

Метод інтермедіального аналізу – це аналітичний підхід, спрямований на вивчення та розуміння взаємодії різних мистецьких медіа та форм в межах одного твору або тексту. Цей метод дозволяє розглядати твори мистецтва як складні

системи, що включають у себе не лише словесний аспект, але й елементи візуальної, аудіальної та інших форм вираження.

Інтермедіальність полягає у відтворенні в літературному тексті образних структур, що несуть інформацію про інші види мистецтва. Інтермедіальний аналіз спрямований на виявлення засобів суміжних мистецтв, які реалізуються у літературі, щоб розкрити смислові глибини тексту та віднайти приховані в інтрахудожніх дискурсах відтінки значень.

Першим кроком в інтермедіальному аналізі є визначення наявності інтермедіальних елементів у художньому тексті. Сюди входить розпізнавання посилань на інші види мистецтва, такі як музика, живопис, танець або кіно, вбудовані в наративну структуру або тематичний зміст.

Інтермедіальний аналіз передбачає вивчення інтертекстуальних посилань на конкретні твори мистецтва, митців чи жанри з інших медіа. Цей аналіз розглядає, як ці посилання впливають на тематичні, стилістичні або структурні аспекти літературного тексту.

Крім того, він досліджує наративні техніки, які інтегрують елементи з інших видів мистецтва. Сюди входить аналіз того, як автори використовують вербальні стратегії, щоб викликати візуальний чи слуховий досвід, створюючи мультисенсорне залучення читачів.

Інтермедіальний аналіз оцінює естетичні функції інтермедіальних елементів у літературному тексті. Це передбачає вивчення того, як інтеграція різних медіа посилює загальний художній вплив, емоційний резонанс або інтерпретаційну складність твору.

Суть інтермедіального аналізу полягає в його здатності виявити взаємодію між різними художніми мовами та способами вираження в межах одного тексту. Він підкреслює, як літературні тексти залучають різні органи чуття, включаючи візуальні чи аудіальні елементи. Такий мультисенсорний підхід збагачує читацький досвід і розширює можливості інтерпретацій тексту.

Він вивчає культурні перехресні посилання, вбудовані в літературні твори, виявляючи зв'язки між літературою та ширшим мистецьким, історичним чи соціальним контекстом. Ці перехресні посилання збагачують культурну значущість і символічну глибину тексту.

Інтермедіальний аналіз досліджує, як значення передається між різними художніми засобами в межах одного твору. Цей аналіз розглядає, як літературні тексти переосмислюють, адаптують або реагують на інші мистецькі твори, сприяючи діалогу між творчими практиками.

Інтермедіальний аналіз забезпечує міждисциплінарну інтерпретацію, долаючи розрив між літературознавством та іншими галузями мистецтва і культури.

Інтермедіальний аналіз виявляє мистецькі перетини та взаємовпливи між літературою та іншими медіа, підкреслюючи взаємопов'язаність творчих практик у різних культурних сферах.

Інтермедіальний аналіз підвищує культурну грамотність, сприяючи усвідомленню інтертекстуальних та інтермедіальних посилань у літературних текстах та глибшому залученню до культурних артефактів та їхніх значень.

Отже, інтермедіальний аналіз у літературі пропонує підхід до розуміння

взаємодії між різними художніми медіа в літературних текстах. Досліджуючи додавання інтермедіальних елементів, цей метод висвітлює складні взаємозв'язки та естетичну динаміку, які формують сучасне культурне виробництво та інтерпретацію.

РОЗДІЛ II. ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ АСПЕКТ РОМАНУ

2.1. Роль музики в афро-американській літературі ХХ ст.

Переплетення музики та літератури було характерною рисою афро-американського культурного самовираження протягом усього двадцятого століття. Музика, вкорінена в релігійних і народних традиціях афроамериканців, слугувала потужним засобом оповіді та емоційного вираження. У цьому розділі буде досліджуватися еволюція та значення музики в афро-американській літературі на основі її релігійних витоків, а також на жанрах госпел, джаз, блюз і соул.

Афро-американська музика двадцятого століття має глибоке коріння в релігійному вираженні, особливо в спірічуелсі та госпел-музиці. Спірічуелс виникли в епоху рабства і характеризувалися своєю емоційною насиченістю та темами визволення і надії. Спірічуелс були засобом спільного поклоніння та опору проти гноблення.

У літературі ХХ століття афро-американські письменники та поети часто використовують музику як символ, метафору та джерело натхнення для своїх творів. Вони відтворюють багатогранність музичних стилів та емоційний діапазон, який вони передають через слово. Таким чином, музика стає не лише фоном для літературних творів, але й важливим елементом їхньої структури та смислового навантаження.

Для Тоні Моррісон, мотиви афро-американського фольклору є важливим джерелом її наративу. У своїх творах вона використовує характерні звуки та ритми музики чорношкірих як основу для свого письма. У своєму есе «Пам'ять, творчість та письмо», вона стверджує, що якщо її робота має віддзеркалювати

естетичну традицію афро-американської культури, то вона повинна свідомо використовувати характеристики її мистецьких форм і переносити їх на письмо.

У літературі спірічуелс і євангельська музика стали визначними темами і мотивами, що відображають стійкість і духовну силу афро-американських спільнот. Такі письменники, як Зора Ніл Герстон і Джеймс Велдон Джонсон, включали спірічуелс у свої твори, передаючи релігійний запал і емоційну глибину афро-американського життя.

Поява джазу на початку ХХ століття стала поворотним моментом в історії афро-американської культури. Джаз, з його акцентом на імпровізації та синкопу, віддзеркалював складнощі міського життя та расової ідентичності. Такі письменники, як Ленгстон Г'юз і Ральф Еллісон, сприймали джаз як метафору індивідуальності та творчого самовираження.

У літературі джаз надихнув на створення інноваційних наративних структур та лінгвістичні експерименти. Синкопованість ритмів джазу знайшла відгук у фрагментарних оповідях таких письменників, як Тоні Моррісон, чий роман "Джаз" передає поліфонічну природу афро-американського досвіду.

Блюз, з його меланхолійними мелодіями і темами кохання, втрати та виживання, став визначним жанром в афро-американській музиці протягом ХХ століття. Блюз слугував засобом особистої розповіді, передаючи емоційні труднощі та перемоги повсякденного життя.

У літературі блюз вплинув на створення автентичних та інтимних наративів. Такі письменники, як Еліс Вокер та Август Вілсон, інтегрували блюзові мотиви у свої твори, зображуючи стійкість та витривалість афро-американських персонажів перед лицем негараздів.

Поява музики соул у середині ХХ століття відображала відродження почуття культурної гордості та самоствердження серед афроамериканців. Музика соул, з її поєднанням госпелу, ритм-енд-блюзу та джазу, оспівувала теми любові, розширення прав і можливостей та соціальної справедливості.

У літературі соул-музика стала символом культурної ідентичності та опору. Такі письменники, як Майя Анжелу та Джеймс Болдвін, досліджували теми самопізнання та соціального пробудження, черпаючи натхнення в емоційній глибині та духовному резонансі соул-музики.

Отже, роль музики в афро-американській літературі ХХ століття є глибокою та багатогранною. Від релігійних витоків спіритуалізму та євангелія до експресивної імпровізації джазу, особистих оповідей блюзу та культурного утвердження душі, музика слугувала динамічною силою у формуванні літературних наративів та артикуляції складних аспектів афро-американського досвіду. Через літературу письменники трансформували музичні мотиви в літературні метафори, фіксуючи ритми життя та незламний дух стійкості афроамериканських спільнот.

2.2. Музикальні мотиви в романі Т. Моррісон "Пісня Соломона"

У романі Тоні Моррісон "Пісня Соломона" музика слугує потужним тематичним і структурним елементом, який збагачує оповідь і поглиблює дослідження культурної ідентичності, родинної спадщини та особистих відкриттів. У цьому розділі буде заглиблення в музичні мотиви, присутні в романі, аналіз уривків та цитат для ілюстрації майстерного використання Моррісон музики як літературного прийому.

Одним із центральних мотивів "Пісні Соломона" є пісня предків. Ця пісня, що передається з покоління в покоління в родині Дедів, символізує як буквальну, так і метафоричну подорож до самопізнання та культурної ідентичності.

Музика супроводжує роман від початку до кінця, задаючи певну атмосферу. "Сумніви розвіяла жінка, що стояла скраю, ні з того ні з сього завівши пісню". Ці рядки є першим згадуванням пісні.

Музика є потужним мотивом у "Пісня Соломона". Вона є формою самовираження та опору проти гноблення. Персонажі роману, зокрема Гітара і Молочник, використовують музику як засіб подолання особистих труднощів і орієнтації в складних життєвих ситуаціях. "Дояр не знав ніяких пісень, не мав голосу, але не міг відмовити. Не заспівав — став вимовляти слова без мелодії". Ця ситуація підкреслює важливість пісні в його житті.

Через призму Гітари Моррісон досліджує травми поколінь та історичні тягарі, які несуть афроамериканці, запроваджуючи блюз як спосіб катарсису та самовираження. Гітара символізує як особисту ідентичність, так і культурну спадщину. В афроамериканській історії та літературі гітара асоціюється з блюзом, жанром музики, що виражає глибокі емоції та переживання, включаючи труднощі,

стійкість і тугу. Прізвисько Гітара підкреслює його вкоріненість у цій культурній традиції.

Тема джазу, що характеризується імпровізацією та синкопами, вплетена в оповідну структуру "Пісні Соломона". Моррісон використовує нелінійну техніку оповіді, яка віддзеркалює імпровізаційну природу джазової музики.

У 1-му розділі Моррісон описує будинок Пілата, де всі займалися своїми справами, але були разом і заспівували. "Реба обтинала нігті на ногах кухонним або фінським ножом, схиливши довгу шию аж до колін. Агар уклала волосся. Пілат, повернута спиною до вікна, мішала щось у горшку". Цей опис викликає в уяві образи джазових музикантів, які імпровізують і створюють ритмічні візерунки, що символізує вільнодумну і нестандартну натуру Пілата.

"Пісня Соломона" Тоні Моррісона резонує з багатими музичними мотивами, які формують тематичну складність та емоційність оповіді. Завдяки пісні предків, що супроводжувала Дояра, і блюзовим роздумам оповідь резонує з культурою народу Америки того часу.

За допомогою практичного аналізу та текстових цитат можна побачити, як твір Моррісон переплітається з музичними темами, пропонуючи читачам взаємодіяти з історією. "Пісня Соломона" є свідченням непереборної сили музики в літературі, що висвітлює взаємозв'язок мистецьких форм та є універсальним пошук самопізнання і приналежності.

ВИСНОВОК

Отже, у цій роботі було досліджено теорію інтермедіальності та застосовано її до аналізу музичних мотивів у романі Тоні Моррісон "Пісня Соломона". Завдяки вивченню інтермедіальності в мистецтві та методу інтермедіального аналізу було виявлено взаємодію між музикою та літературою в контексті афро-американського культурного самовираження.

Дослідження розпочалося з вивчення інтермедіальності, яка стосується взаємодії та зближення різних видів мистецтва. Інтермедіальність збагачує художнє вираження, долаючи традиційні межі та створюючи нові форми мистецтва, що можуть викликати більш емоційну та глибшу реакцію.

Метод інтермедіального аналізу передбачає вивчення того, як різні види мистецтва взаємодіють і впливають один на одного в межах певного художнього твору. Завдяки цьому методу можна виявити, як музика слугує тематичним і структурним елементом роману.

Дослідження ролі музики в афро-американській літературі ХХ століття виявило її культурне значення. Роман Моррісон є прикладом того, як музика слугує провідником для оповіді та емоційного вираження в літературному ландшафті.

За допомогою аналізу тексту та цитат із "Пісні Соломона" було визначено ключові музичні мотиви, які збагачують наратив Моррісон. Пісня предків, блюзові теми туги та стійкості, а також наративні структури, натхненні джазом, підкреслюють інтермедіальний зв'язок між музикою та літературою. Включення Моррісоном музики пропонує читачам занурення в культурні складнощі афро-американського досвіду.

Отже, "Пісня Соломона" Тоні Моррісон ілюструє наглядний приклад використання інтермедіальності в літературі і те, який ефект цей прийом складає на читача.

PE3IOME

This study explores the concept of intermediality and its relevance to the exploration of themes in Toni Morrison's *Song of Solomon*. Intermediality has been thoroughly researched in art forms which encompass a combination of literature, music, visual art and performance. This theoretical framework allows to explore the relationship between music and literature in Morrison's story.

In addition, I analysed the methodology of intermedial analysis, focusing on how forms of media interact in the work. By applying this method to *Song of Solomon*, I explored the novel's themes, illustrating how music functions as a thematic and structural component in the storyline.

This exploration of the importance of music in twentieth-century literature has revealed its key role in cultural expression. Music has served as a vehicle for expressing American identity, resilience, and cultural heritage.

The analysis of the themes in *Song of Solomon* demonstrates that Toni Morrison uses music as a thematic and structural element throughout the narrative. It provides readers with an experience that transcends literary boundaries.

Overall, this work reveals the transformative potential of intermedial analysis in understanding the interaction between music and literature. The study of musical motifs in the *Song of Solomon* reveals the depth of the connection between artistic forms and demonstrates the universal ability of music to evoke emotional reactions and convey cultural nuances.

In conclusion, Toni Morrison's *Song of Solomon* has become a well-known example of how music can transform a literary work, enriching it with sensual impressions and revealing new layers of cultural understanding.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандровська О. Адаптація художнього твору в культурологічній перспективі. Слово і Час. 2012. № 6. С. 3–7.
2. Баркова, В. О. (2005). Музика як фактор формування і розвитку культурної ідентичності. Наукові записки Харківського університету імені В. Н. Каразіна. Серія "Психологія", 735, 31-35.
3. Бовсунівська Т. В. Когнітивна жанрологія та поетика. Київ: Київський національний університет імені Т. Шевченка, 2010. 180 с.
4. Вайсштайн У. Взаємовисвітлення літератури та музики: сфера компаративістики? Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. С. 391- 410.
5. Гаврилюк Н. Адаптація, екранізація і нові форми візуальності. Філологічні семінари. Київ : Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Б-ка Ін-ту філології, 2016. Вип. 19. С. 72–80.
6. Генералюк Л. С. Взаємодія літератури і мистецтва начерк теорії словесно-візуальних інтеракцій. *Studia Methodologica* : Тернопіль : ТНПУ, 2009. Вип. 29. С. 81-88.
7. Джонсон, С. (2008). Музика і поетика у творчості Тоні Моррісон. Літературний альманах, 15, 45-58.
8. Зимомря І. Австрійська мала проза ХХ століття: художня світобудова : монографія. Дрогобич-Тернопіль : По- світ, 2011. 396 с.
9. Костюк О. М. Дослідницький компонент інтермедіальних елективних курсів для студентів-філологів (на прикладі дисципліни «Література і театр»). Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент : зб. наук. пр. Київ : Вид-во ТОВ «ТОНАР», 2018. Вип. 13. С. 232-241.
10. Костюк О.М. Дослідницький компонент культурологічної практики студентів-філологів на кафедрі літератури. Мистецька освіта: зміст,

- технології, менеджмент: зб. наук. пр. Київ : Вид-во ТОВ «ТОНАР», 2017. Вип. 12. С. 263-275.
11. Лупак Н. М. Інтермедіальні технології в системі мистецької освіти як педагогічна інновація. Педагогічні науки. Вип. LXXXIV Т. 2. Херсон, 2018. с. 127-132
 12. Моррісон, Т. (1977). Пісня Соломона. Київ 2007.
 13. Наливайко Д. С. Взаємозв'язки і взаємодії літератури й інших мистецтв в аспекті компаративістики. Літературний дискурс: генезис, рецепція, інтерпретація (літературознавчий, культурологічний і методичний аспекти): зб. матеріалів міжнар. конф. / за ред. Ю. І. Ковбасенка. Київ : УАВЗЛ, 2003. С. 3–25.
 14. Полянський В. Стилїстика раннього джазу. К., 2004. 116 с.
 15. Попова О. В. Інтермедіальні студії у сучасному літературознавстві. Проблеми семантики слова, речення та тексту. С. 163– 167.
 16. Просалова В. А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури. Донецьк: ДонНУ, 2014. 154 с.
 17. Ревенчук В. В. Взаємодія різних видів мистецтв як чинник розвитку музичного мислення учнів. Психолого-педагогічні науки. 2015. № 2. С. 65-67.
 18. Савчук Г. О. «Інтермедіальність» як категорія літературознавства й медіології. Літературознавчі дослідження: теоретичні та прикладні аспекти. 2019. Вип. 81. С. 15-18. URL: <https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/14082>
 19. Циховська Е. Д. Теоретичні дилеми поняття інтермедіальності. Слово і час. 2014. № 11. С. 49-59.
 20. Цимбалюк, Т. М. (2017). Музикальні мотиви в романі "Пісня Соломона" Тоні Моррісон. Українська література: дослідження, 5, 123-135.